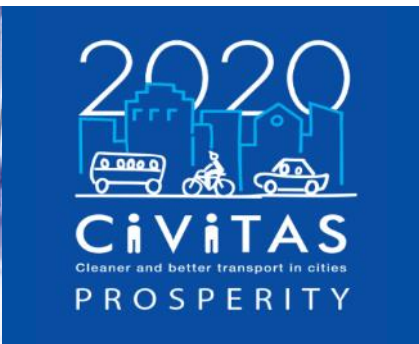

PROSPERITY

.....

TRENING

Uvod u SUMP

Prof. Tom Rye | Edinburgh Napier University

Struktura prezentacije

- Zašto je SUMP potreban?
- Što je plan održive urbane mobilnosti (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP/POUM)?
- Kako se razlikuje od standardnih planova prometa?
- Ciklus SUMP-a
- Što to znači u praksi?
- Neki resursi i alati za razvoj SUMP-a

Što je SUMP?

Plan održive urbane mobilnosti je strateški plan dizajniran kako bi se zadovoljile potrebe mobilnosti građana i poduzeća u gradovima i okolici, a s ciljem postizanja bolje kvalitete života. Razvija se na temelju postojećih praksi te uzimajući u obzir načela integracije, participacije i evaluacije.

No sve to zvuči pomalo dosadno i generički, zar ne?

Program razvijen kao dio SUMP-a grada Beča.

Izvor: Smjernice EU za SUMP, 2014.

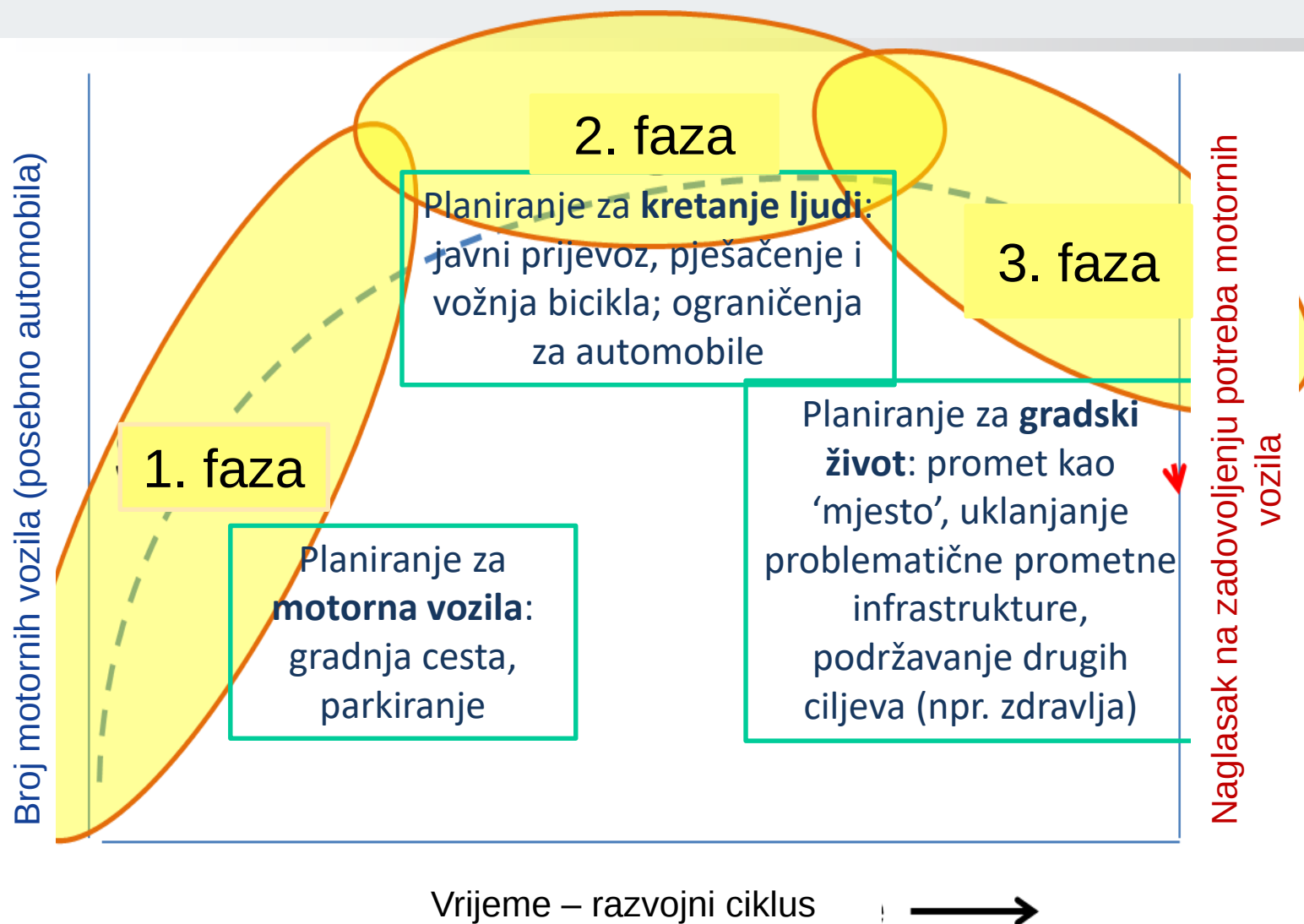
Zašto su nam potrebni SUMP-ovi?

Posljedice pristupa „Predvidi i osiguraj”

- Duža trajanja putovanja i zakrčenje prometa
- Povećanje emisija stakleničkih plinova
- Loša kvaliteta zraka
- Loše zdravlje – pretilost, loše mentalno zdravlje/stres, kardiovaskularne bolesti itd.
- Gradski centri i četvrti kojima dominiraju automobili
- Nesreće

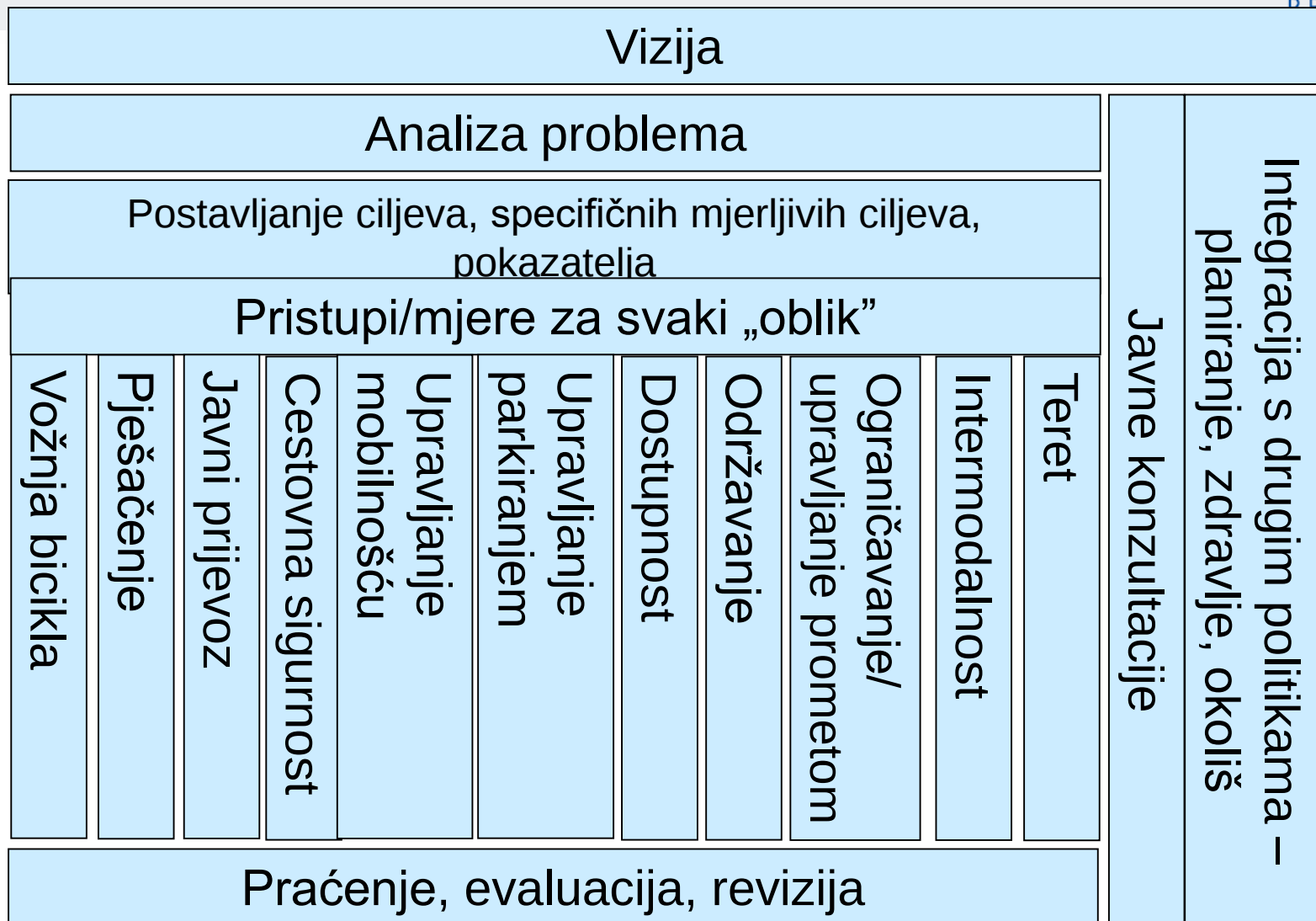
Proces razvoja prometne politike

Standardno planiranje prometa (1. faza) u odnosu na SUMP (2. i 3. faza)

- Ranije planiranje prometa – kakav sustav želimo izgraditi?
- SUMP: proces kojim se naše gradove nastoji učiniti boljim, održivijim mjestima:
 - Istražiti probleme vezane za promet
 - Postaviti ciljeve za rješavanje problema
 - Odabrati mjere za postizanje ciljeva
 - Provesti mjere
 - Pratiti, revidirati, poboljšati
- Sažet u plan – ali zapravo proces

Struktura SUMP-a

Naglasak u različitim fazama prometne politike

Plan održive urbane mobilnosti (SUMP)

1. faza

- Prosječne brzine u prometnoj mreži
- Promjenjivost od dana do dana
- Zagušenje prometa vozilima
- Dostupnost parkiranja automobila
- Nesreće u cestovnom prometu
- Buka
- Zagađenje zraka

za

2. faza

- Učestalost i pouzdanost javnog prijevoza
- Pristup autobusnim stanicama i kolodvorima
- Sigurnost i zaštita
- „Bešavno” putovanje
- Modalna raspodjela javnog prijevoza
- Modalni udjeli pješaćenja/vožnje biciklom
- Trajanje putovanja od vrata do vrata različitim oblicima prijevoza

za

3. faza

- Korištenje vremena pri različitim načinima putovanja
- Intenzitet uličnih aktivnosti
- Vrijeme provedeno u vlastitoj četvrti
- Vrijednost visokokvalitetnog javnog prostora
- Zdravlje stanovništva
- Socijalna interakcija
- Socijalna pravičnost i uključenost
- Ograničavanje mobilnosti zajednica (*severance*)

SUMP i tradicionalno prometno planiranje

Tradicionalno planiranje prometa		Planiranje održive urbane mobilnosti
Usredotočenost na promet	→	Usredotočenost na ljude
Primarni ciljevi: Kapacitet i brzina toka prometa	→	Primarni ciljevi: Dostupnost i kvaliteta života, kao i održivost, ekonomska održivost, socijalna pravičnost, zdravlje i kvaliteta okoliša
Naglasak na modalnost	→	Uravnoteženi razvoj svih relevantnih oblika prijevoza te pomak ka čistijim i održivijim načinima prijevoza
Infrastruktura kao glavna tema	→	Integrirani skup aktivnosti kako bi se ostvarila ekonomična rješenja.
Dokument područnog planiranja	→	Dokument područnog planiranja usklađen sa, te komplementaran srodnim (povezanim) politikama (poput korištenja zemljišta i prostornog planiranja; socijalnih usluga; zdravstva; sigurnosti itd.)
Plan kratkoročne i srednjoročne realizacije	→	Plan kratkoročne i srednjoročne realizacije utemeljen na dugoročnoj viziji i strategiji.
Vezano za administrativno područje	→	Vezano za područje definirano na temelju uzorka putovanja na posao
Domena inženjera prometa	→	Interdisciplinarne skupine za planiranje
Planiranje od strane stručnjaka	→	Planiranje uz uključenost dionika, kroz transparentan i participativan pristup
Ograničena procjena učinka	→	Redovno praćenje i evaluacija učinka kako bi se omogućio sustavni proces učenja i poboljšanja.

Što je moguće postići?

Gradske su uprave diljem Europe transformirale svoje gradove kako bi ih učinile održivijim mjestima ugodnijim za život kroz integrirano, strateško i dugoročno planiranje prometa.

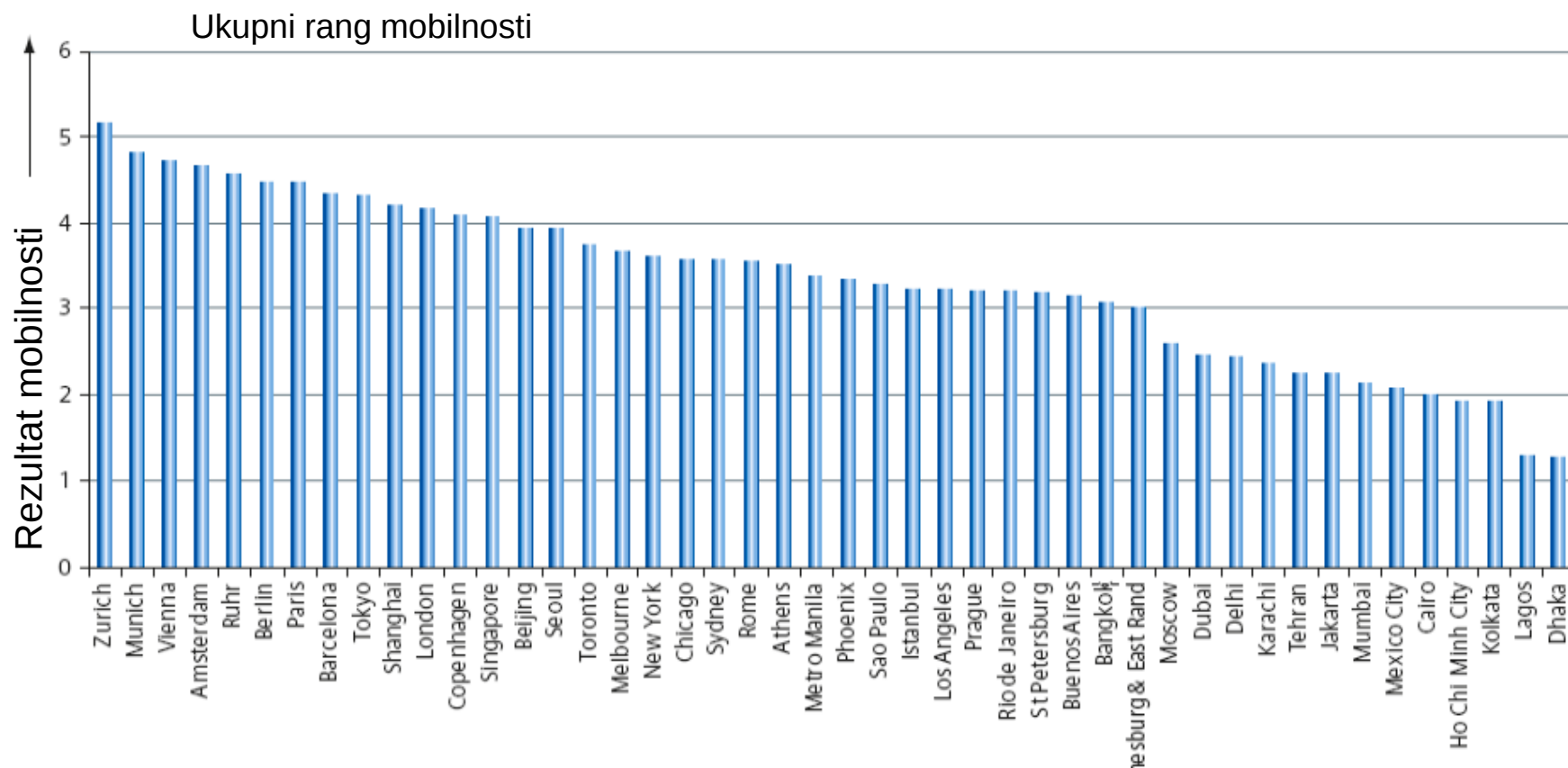
Ovi video materijali sažimaju proces SUMP-a te način na koji je isti promijenio gradove

<http://www.eltis.org/resources/videos/sustainable-urban-mobility-plans-part-1>

<http://www.eltis.org/resources/videos/sustainable-urban-mobility-plans-part-2>

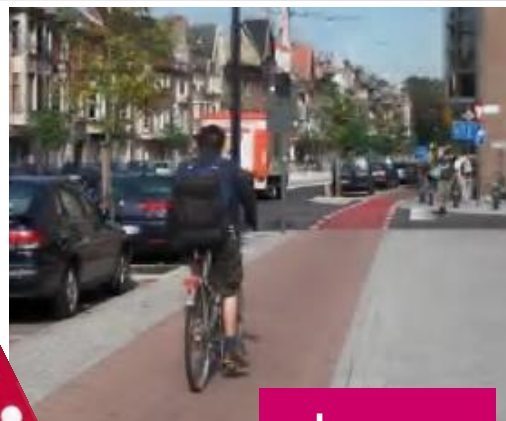
<http://www.eltis.org/resources/videos/sustainable-urban-mobility-plans-part-3>

Kvaliteta života i politika mobilnosti

www.mercer.com

Može li grad promijeniti svoje lice – i svoje gospodarstvo?

gent:

Fotografije: Grad Gent

Od provedbe SUMP-a:

- Obrnut je trend smanjivanja broja stanovnika – ljudi se vraćaju u grad – 5% povećanje broja stanovnika u periodu 1999.-2008.
- Ulaganje po osobi je 20% iznad regionalnog prosjeka
- Razvoj novih tvrtki je 25% iznad regionalnog prosjeka

(izvor – www.gent.be)

Provedba koja uključuje javnost

Aktivno informiranje javnosti o adaptaciji željezničkog kolodvora.

Izvor: Projekt Gent Sint-Pieters, www.projectgentsintpieters.be/

Ljubljana – transformiranje centra grada

Prije i nakon SUMP-a: Slovenija

Ljubljana

Ljubljana

Koristi za gospodarstvo i zdravlje

SOCIO-EKONOMSKE VRIJEDNOSTI

DKK 1.22

Društveni dobitak za svaki dodatni km preputovan biciklom u Kopenhagenu

DKK 1.13

Društveni trošak svakog dodatnog km prijeđenog automobilom

ZDRAVSTVENE PREDNOSTI VOŽNJE BIKIKLOM

30%

Smanjenje smrtnosti za odrasle koji svaki dan biciklom putuju do i s posla

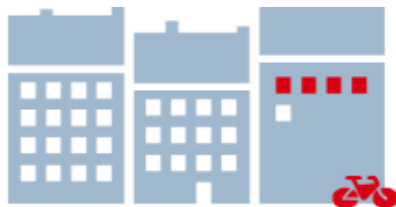
1.7 MILIJARDI

Vrijednost koristi za zdravlje od vožnje biciklom u Kopenhagenu (DKK)

PET PUTA VIŠE BIKIKALA NEGO AUTOMOBILA

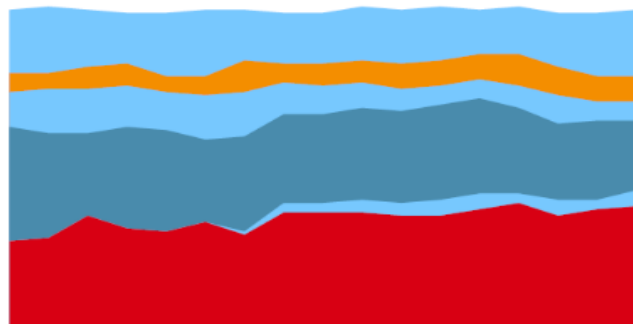
U 2012., građani Kopenhagena imali su oko 650 000 bicikala i 125 000 automobila, dakle 5,2 bicikla za svaki auto.

4 OD 5

Svih građana u Kopenhagenu ima pristup biciklu.

2012

PRIGRADSKI VLAK
PJEŠAČENJE
AUTOBUS
AUTOMOBIL
PODZEMNA
ŽELJEZNICA
BIKIKL

Kopenhagen

Isječci iz Zelenog izvješća
Kopenhagena za 2012. godinu

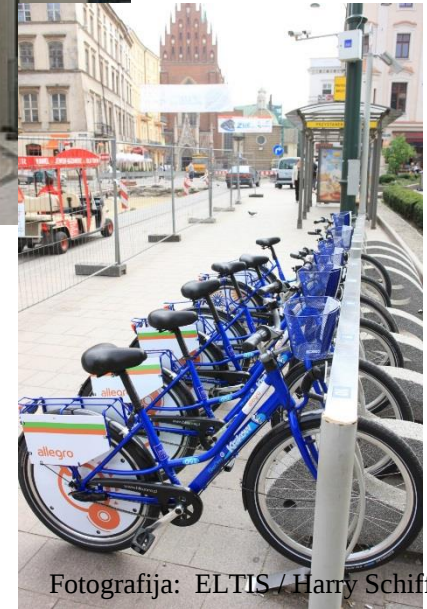
Izvor slike: Grad Kopenhagen

Primarni oblik prijevoza za putovanja do posla i obrazovanja u Kopenhagenu, 1996.-2012.

- Poboljšanja autobusnih i tramvajskih stanica te okoline za pješake u okviru šire strategije
- Ciljevi javne politike – sigurnost, zaštita, zdravlje, socijalna uključenost, turizam

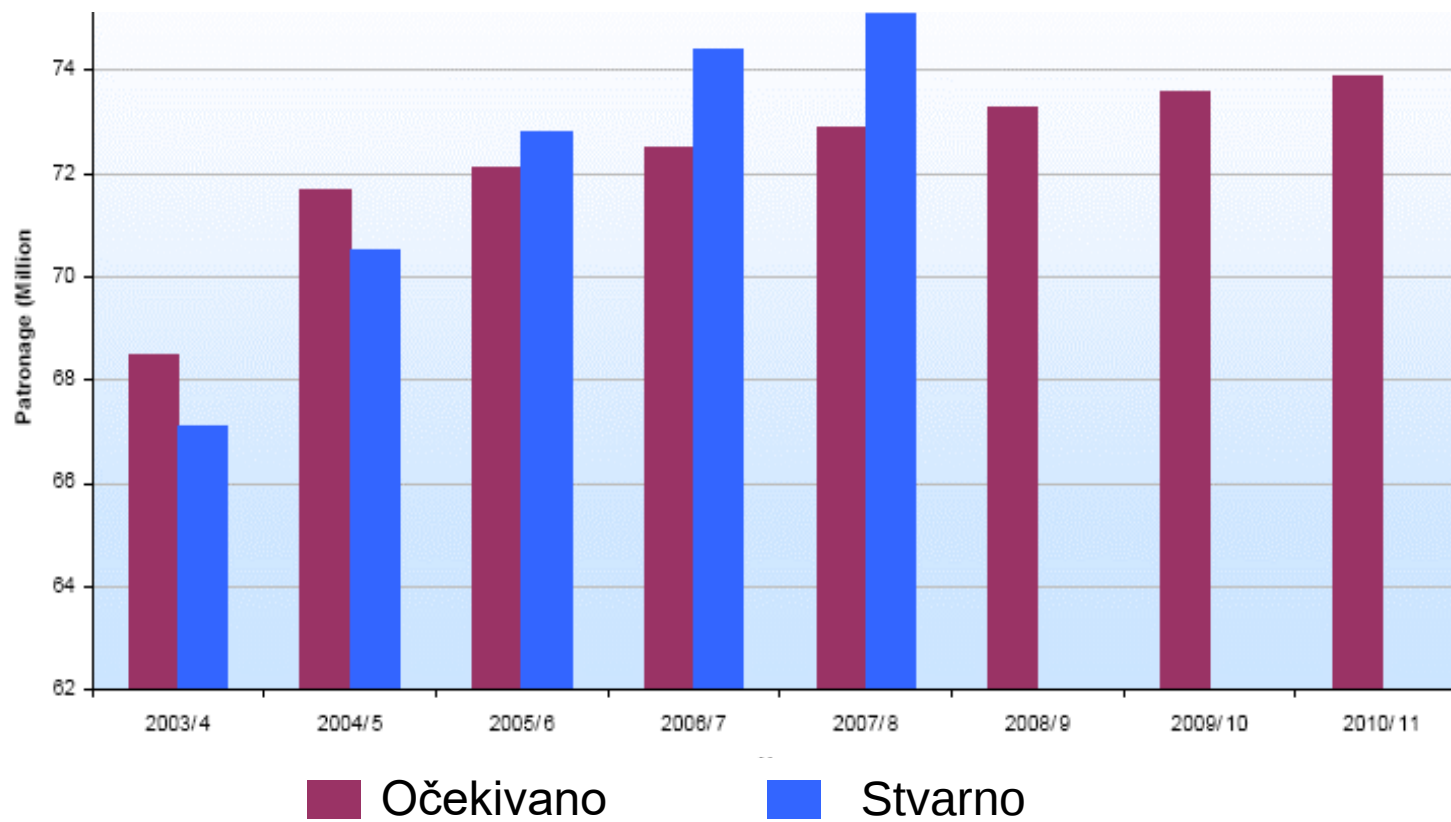

Fotografija: Maciej Michnej

Fotografija: ELTIS / Harry Schiffer

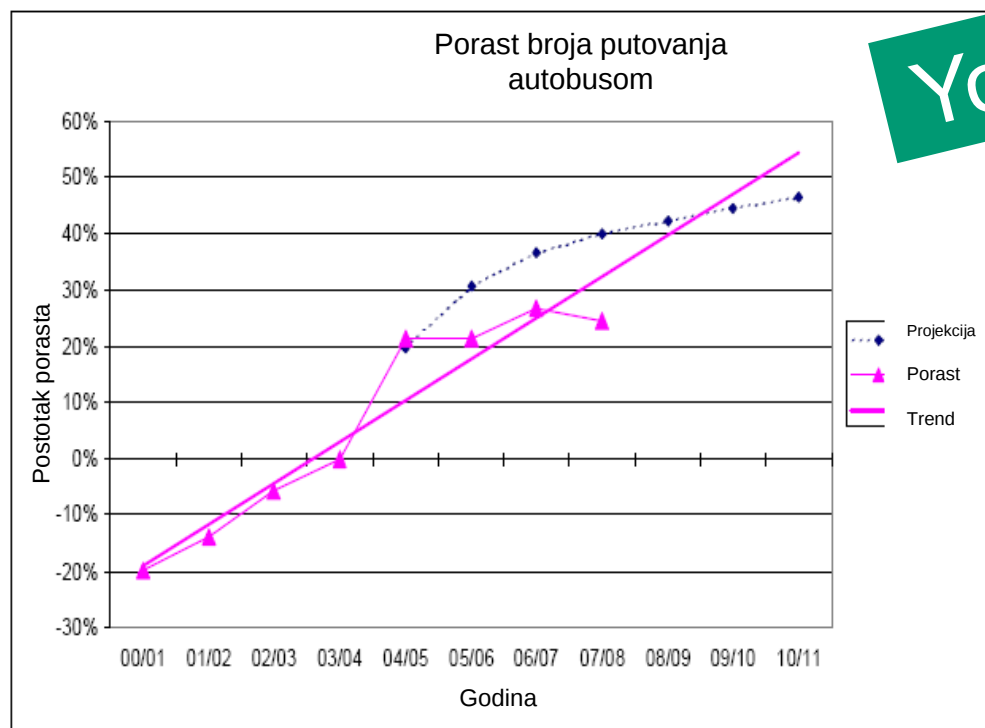
Broj korisnika autobusa i tramvaja u području Nottinghama (širi gradski prsten)

Ocjena postignuća: York

Postignuća 2001.-2006.:

- Porast broja putnika autobusom za 45%
- Razina gradskog prometa u najprometnije sate niža nego 1999. godine
- Visokokvalitetna Parkiraj & vozi se usluga
- Porast od 10% u korištenju drugih oblika prijevoza (osim automobila) za putovanja u grad za najprometnijih sati
- Smanjenje broja nesreća na cestama za preko 20%

York

Izvor: Gradsko vijeće Yorka , www.york.gov.uk/transport/ltp/ltp1/delivery/

Proces plana održive urbane mobilnosti (SUMP)

Planning for People

GUIDELINES

DEVELOPING AND IMPLEMENTING A SUSTAINABLE URBAN MOBILITY PLAN

Supported by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

No što sve to znači u praksi?

Učestale predodžbe o SUMP-u	SUMP u praksi
Svi moraju prodati svoje automobile.	Neki ljudi manje koriste svoje automobile.
Više se neće graditi nove ceste.	Prvo se razmatraju povoljnije alternative, no izgradnja ceste ponekad je najbolji način postizanja ciljeva.
Više se neće graditi prometna infrastruktura.	Razmislite o tome što želite postići (sigurnost? bolji okoliš? bolje gospodarstvo?) i odaberite mjere kojima ćete ostvariti te ciljeve. Razmislite prije nego krenete u izgradnju.
SUMP sprečava ljude da putuju – cilj je zaustaviti mobilnost.	Osiguravanje dostupnosti, kako bi ljudi mogli dobiti ono što im je potrebno.
Naglasak je samo na očuvanju okoliša.	Radi se o okolišu, ali i o sigurnosti, kvaliteti života, zelenom prostoru, gospodarskom rastu – te načinima na koji promet pomaže ostvariti sve te stvari.
Do iduće ćemo godine svi voziti bicikle.	Polagana promjena načina putovanja tokom godina, a kako bi se smanjilo korištenje automobila.

Koje su uobičajene prepreke razvoju SUMP-a?

- Organizacijske uloge i odgovornosti – prihvaćanje
- Politička potpora
- Loša integracija politika i planova, npr. onih vezanih za korištenje zemljišta i promet
- Ograničeni resursi i **vještine (izgradnja kapaciteta)**
- Sredstva za provedbu
- Ograničena potpora javnosti i dionika
- Nedostatak informacija ili resursa za praćenje i evaluaciju

PROSPERITY će prevesti sažetke SUMP-ova svojih gradova-uspješnica (*champion cities*) na hrvatski

URBAN MOBILITY PLAN VIENNA

SHORT REPORT

Vienna
ahead
City of Vienna

Beč, AT

LOCAL TRANSPORT STRATEGY October 2000

Dundee
City Council
Planning and
Transportation

Dundee, Škotska

traject
mobility management

stad
Sint-Niklaas

Sint Niklaas, BE

Mobiliteitsplan Sint-Niklaas Beleidsplan

24 april 2015

Vitoria-Gasteiz, ES

Već su dostupni brojni resursi

Europska platforma o SUMP-ovima | www.eltis.org/mobility-plans

CIVITAS PROSPERITY | www.sump-network.eu

CIVITAS SUITS | www.suits-project.eu

CIVITAS SUMPs-Up | www.sumps-up.eu

ADVANCE | www.eu-advance.eu

CH4ALLENGE | www.sump-challenges.eu

ENDURANCE | www.epomm.eu/endurance

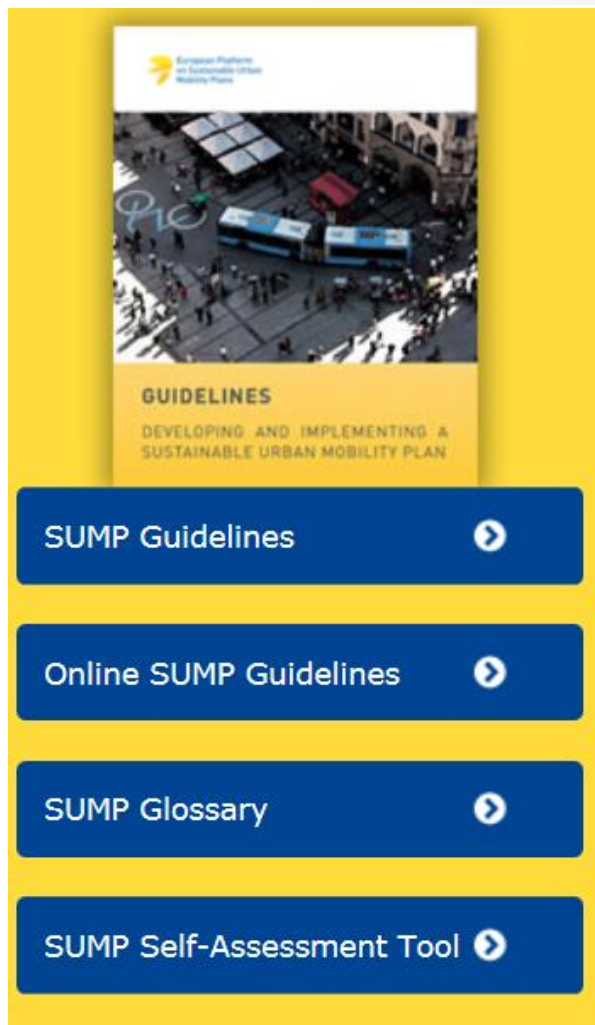
EVIDENCE | www.evidence-project.eu

Poly-SUMP | www.poly-sump.eu

Urban Transport Roadmaps | www.urban-transport-roadmaps.eu

CIVITAS e-tečajevi | www.civitas.eu

ELTIS je dobar izvor informacija i primjera dobre prakse

<http://www.eltis.org/mobility-plans/sump-concept>

[SOLUTIONS webinar: Sustainable Urban Mobility Plans](#) (trajanje: 64 minute)

SUMP Self-Assessment Overview

- [Step 1 - Determine your potential for a successful SUMP](#)
- [Step 2 - Define the development process and scope of plan](#)
- [Step 3 - Analyse the mobility situation and develop scenarios](#)
- [Step 4 - Develop a common vision and engage citizens](#)
- [Step 5 - Set priorities and measurable targets](#)
- [Step 6 - Develop effective packages of measures I](#)
- [Step 6 - Develop effective packages of measures II](#)
- [Step 7 - Agree on clear responsibilities and allocate funding](#)
- [Step 8 - Build monitoring and assessment into the plan](#)
- [Step 9 - Adopt Sustainable Urban Mobility Plan](#)
- [Feedback on the tool](#)

Riječ je o upitniku o procesu razvoja SUMP-a, koji omogućuje planerima mjerenje napretka u procesu razvoja Plana održive urbane mobilnosti.

Neke smjernice i predavanja o ključnim izazovima/komponentama SUMP-a

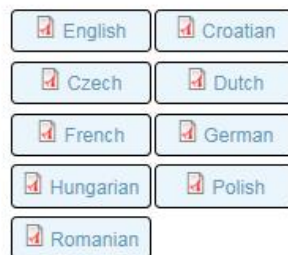
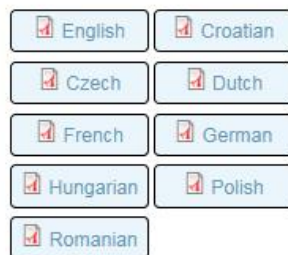
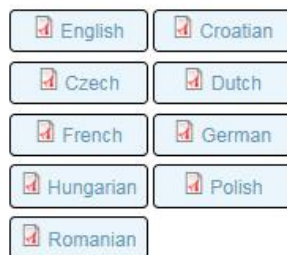
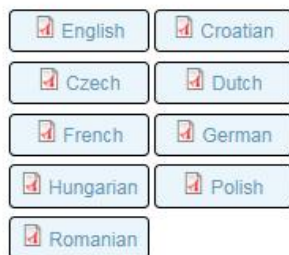

Download Quick Facts Brochure

Download Quick Facts Brochure

Download Quick Facts Brochure

Download Quick Facts Brochure

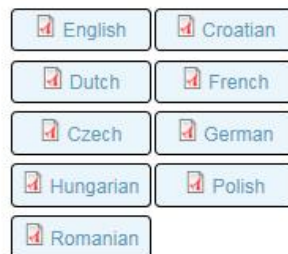
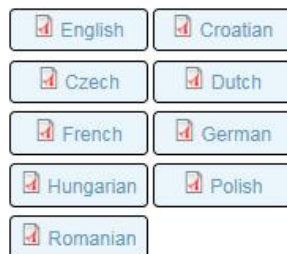
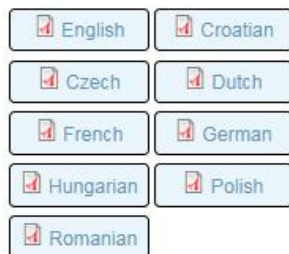

Download SUMP Manual

Download SUMP Manual

Download SUMP Manual

Download SUMP Manual

Smjernice je moguće skinuti na:

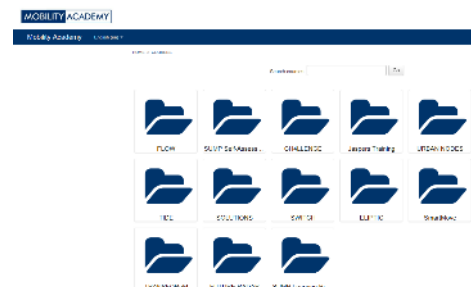
www.sump-challenges.eu/kits

On-line treninzi o navedenim izazovima dostupni su na:

<https://www.mobility-academy.eu/course/index.php?categoryid=4>

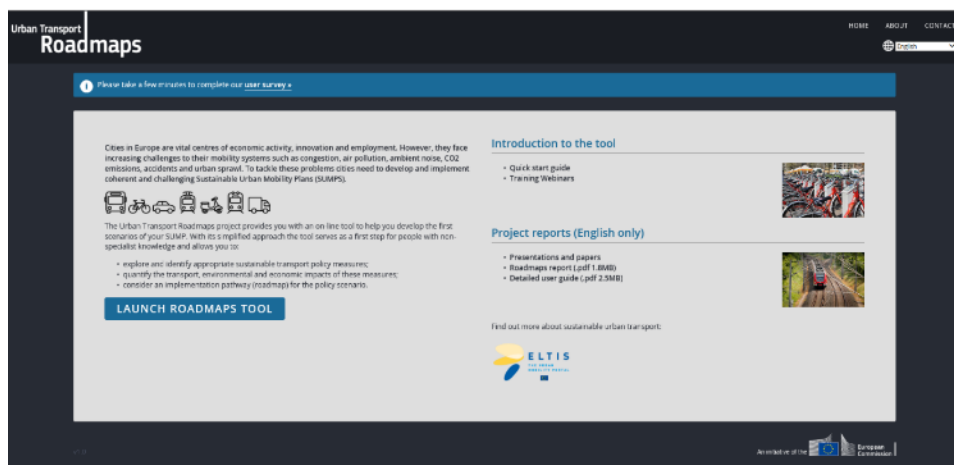
Ostali treninzi/mrežni seminari o SUMP-u:

<https://www.mobility-academy.eu/course/>

CIVITAS Urban Mobility Tool Inventory – Mrežna baza podataka s preko 100 alata

<http://civitas.eu/tool-inventory>

Alat za izradu plana urbanog prometa (3. trening lekcija)

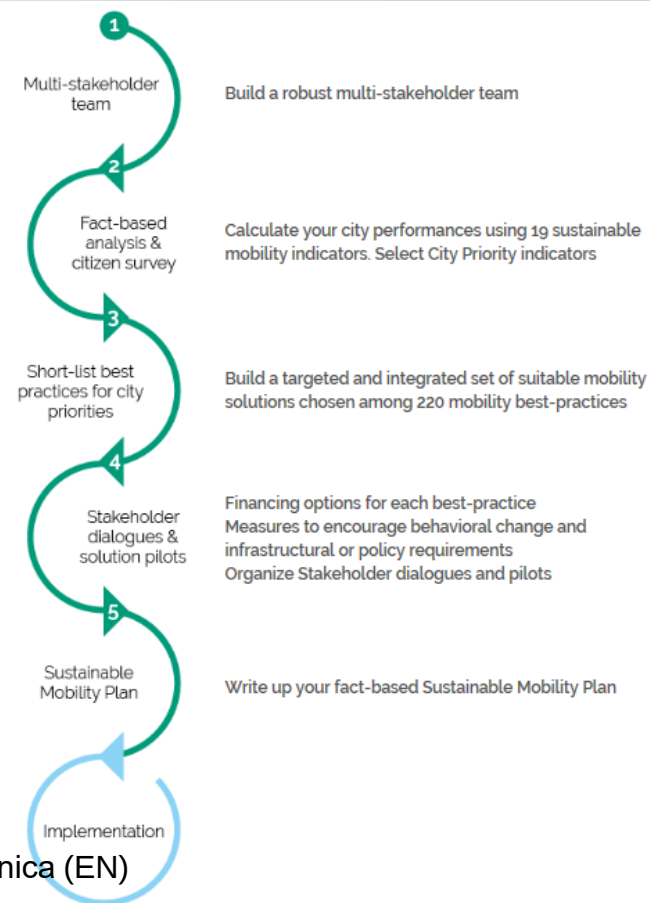
www.urban-transport-roadmaps.eu

Kvantitativni alat za podupiranje razvoja scenarija, postavljanje prioriteta i ciljeva, razvoj učinkovitih paketa mjera u ciklusu planiranja SUMP-a.

SMP alat za planiranje mobilnosti na temelju činjenica (EN)

<http://www.wbcsdsmtp.org>

Alat za potporu gradovima u razvijanju integriranih planova urbane mobilnosti temeljenih na činjenicama, na osnovi 19 pokazatelja održive mobilnosti.

Prof. Tom Rye

Transport Research Institute
Edinburgh Napier University
5 Colinton Rd | ŠKOTSKA

www.napier.ac.uk | t.rye@napier.ac.uk

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

www.sump-network.eu

Autor: Prof. Tom RYE (Edinburgh Napier University)

Uređivanje: Dr Nazan Kocak (Edinburgh Napier University)

Izdavač: CIVITAS PROSPERITY

Pravno odricanje od odgovornosti

Jedina odgovornost za sadržaj ove publikacije leži na autorima. Ne odražava nužno mišljenje Europske unije. Europska komisija nije odgovorna za bilo kakvu uporabu koja bi mogla biti napravljena od informacija sadržanih u njemu. Sve slike pružaju odgovarajući partneri (ako nije drugačije navedeno) i odobreni su za reprodukciju u ovoj publikaciji.

CIVITAS PROSPERITY financirani su sredstvima iz programa Europske unije za istraživanje i inovativnost Horizon 2020 u okviru sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava 690636.

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION